

ASEHISTORIA JA FILATELIA

Filatelian ja asehistorian yhdistäminen saman otsikon alle ei ole kovinkaan tavanomaista. Kummatkin alat ovat perinteisen ajattelun mukaan hyvin kaukana toisistaan. Kuitenkin filatelia on jo vuosikymmeniä sitten tunkeutunut asehistorian sokkeloihin ja toisaalta asetekniikka on antanut saman ajan kuluessa auliisti apuaan valittaessa postimerkkien aiheistoa.

Postimerkkien alkuaikoina runsaat sata vuotta sitten olivat postimaksujen lipukkeet varsin yksinkertaisia ulkonäöltään. Kuljetusmaksun lisäksi niissä saattoi olla joitain postilaitoksen tunnuskuvioita tai sitten asianomaisen valtakunnan hallitsijan vaakuna tai profiili. Kuitenkin jo varsin pian alkoivat merkkien aiheistoon tunkeutua erilaiset aseet, aluksi vaakunoiden ja erilaisten vertauskuvien oheiskuvioina, mutta jo vuosisadan vaihteen jälkeen itsenäisinäkin aiheina. — Asehistorialliseksi tai paremminkin asetekniseksi postimerkki katsotaan, jos sen aiheessa on kuvattuna jokin tunnistettavissa ja luokiteltavissa oleva ase- tai asejärjestelmä. Tunnistus tarkoittaa kuvion määrittämistä esimerkiksi kivääriksi ja luokittelu sitä, että kiväärille löydetään mallimerkintä. Asejärjestelmiä ovat puolestaan ilma-alukset, sotalaivat, panssarivaunut sekä erilaiset ohjukset ja täsmäaseet. Myöskin viesti- ja pioneeri- aselajien toiminta voidaan tietysin edellytyksin luokitella asehistorialliseen ryhmään. Huomattakoon, että edellä esitetty jaottelu-peruste on laadittu filateelista tutkimusta varten ja sen ei tarvitse vältämättä yhtyä täysin asehistorialliseen ryhmittelyyn.

Postimerkkien käytön vakiintuessa ja niiden määrän kasvaessa lisääntyi myöskin sopivien aiheiden tarve. Tällöin alkoi asehisto-

ria hiljalleen tunkeutua filatelian piiriin. Vuosisadan alussa painettiin jo anteja, joiden aiheena oli sotatapahtumia, kuten yksittäisiä taisteluja sekä joukkojen liikkeitä.¹ Valitettavasti silloinen painotekniikka ei tuottanut kovinkaan yksityiskohtaisia asekuviota. Kaiken lisäksi aiheiden perustana oli useimmiten vanha maalaus tapahtumasta. Taiteilija oli yleensä jättänyt aseet vain pääpiirteisiksi kuvioiksi. Näin ollen vuosisadan alun asehistoriallisia merkkejä on sängen vaikea luokitella.

Ensimmäinen maailmansota toi tullessaan totaalisen sodankäynnin ohella myös uusia virtauksia filatelian saralle. Erilaisten miehitys- ja sotilaspostimerkkien sekä kenttäpostileimojen rinnalla ryhdyttiin kotirintamalla painamaan maanpuolustuksellisia merkkejä ja merkkisarjoja. Näin tulivat julkisuuteen varsinaiset asetekniset postimerkit. Antien ilmeisenä tarkoituksena oli oman kansan puolustustahdon lujittaminen, mutta eittämättä niillä oli myös vastustajalle annettavanaan sanoma toisen asemahdista. Postimerkkien arvostus sotapropagandan välineenä alkoi hiljalleen muotoutua. — Ensimmäinen aseteknisesti merkittävä anti ilmestyi Itävalta-Unkarissa vuonna 1915. Merkkien aiheina olivat eri puolustushaarat, aiheet olivat painoteknisesti varsin selkeät ja niinpä käsiaseita lukuunottamatta annissa esiintyvät asejärjestelmät ovat luokiteltavissa.

Sodan päätyttyä jatkettiin edelleen sotilasaiheisten merkkien julkaisemista. Nyt niiden tarkoituksena oli muistuttaa kansakuntaa menneistä vaikeista ajoista sekä toisaalta tukea syntyneitä uutta valtiota tai valtiomuotoa. Jälkimmäinen tilanne syntyi Neuvostoliitossa, jossa vallankumouksen jälkeen julkaistiin lukuisia aseteknisiä postimerkkejä lokakuun tapahtumien muistoksi.

Viitteen postimerkin mahtavasta propagandistisestakin arvosta, jota jo I maailmansota ounasteli, antoi Italia Mussolinin tultua valtaan. Lyhyen ajan kuluessa Italiassa julkaistiin useita sotilasaiheisiä postimerkkisarjoja, joista pääosa on sijoitettavissa asetekniseksi tutkimuskappaleiksi.² Vieläkin painotekniikka oli karkeata, yksityiskohdat tahtoivat hävitä ja luokittelun täytyi perustua kapaleen ääriivoihin. Asehistoriallisesti merkittävää oli Italian sar-

joissa se, että niiden esittämä sotavarustus oli sittemmin myös käytössä II maailmansodassa ja vielä siten, että merkkien esittämät järjestelmät muodostivat kunkin aselajin käyttökelpoisimman kaluston. Näin ollen postimerkin antamalla tietoudella oli suora yhteys julkaisuajan varustukseen ja tietyllä tavalla merkki muodostui tutkimuksen primääriseksi aineistoksi.

Toinen maailmansota muutti paljon maapallollamme, se muodosti myös uudelleen postimerkin aseman yleisen propagandankin saralla. Tarkastelemalla sodan aikana julkaistuja anteja on pääteltävissä, että postimerkit, jotka kuvasivat asetekniikkaa, jakaantuivat kolmeen pääryhmään:

- omaa aseistusta ja varustusta esittämät annit,
- voitollisten taistelutilanteiden synnyttämät aiheet sekä
- aseellisuuden merkitystä korostavat postimerkit.

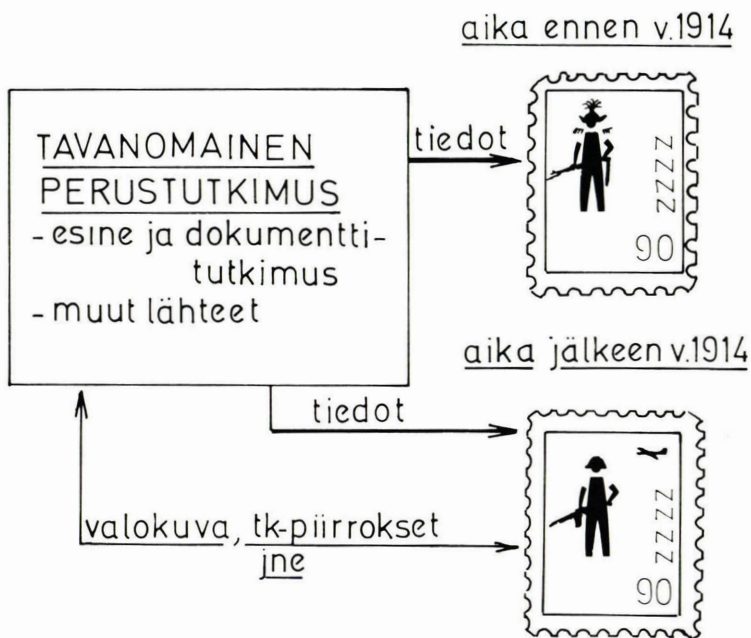
Merkkien taso vaihtelee suuresti. Eräissä maissa taiteilija, kaivertaja sekä paino onnistuivat erinomaisesti ja ase on yksityiskohdittain tunnistettavissa ja luokiteltavissa. Joissakin tapauksissa havaitsee sensuurinkin puuttumisen peliin, joku merkittävä yksityiskohta puuttuu muuten erinomaisen tarkasta kuvasta. Myöskin taistelutilanteiden käsittely on epätasaista. Joissain maissa postimerkin esittämä aihe oli raaka, jopa sota-ajan tuotteeksi. Esimerkiksi pistintaistelun lopputulos ei sovellu missään vaiheessa filatelian kuvioihin.

Sota päättyi aikanaan, mutta aseteknisten postimerkkien tulva yhä jatkui. Voittajina selviytyneet maat julkaisivat nyt eri taistelujen muistopäivinä erikoismerkkejä, painettiin armeijan päivän kunniaksi sarjoja, samoin sodissa kunnostautuneita sotilaita muistettiin omilla merkeillä. Aseteknisesti nämä annit ovat hyvin mielenkiintoisia, sillä niissä esitetään usein hyvin selkeästi ja luotettavasti käytössä olleita taisteluvälineitä ja asejärjestelmiä. Kaiken lisäksi pääosa aineistosta on luokiteltavissa.

Viime vuosikymmeninä on aseteknisten postimerkkien rooli saanut uusia ulottuvuuksia. Niitä käytetään entistä enemmän asianomaisen maan uuden sotavarustuksen esittelyyn, siis eräänlaisena pelotustekijänä. — Toisaalta postimerkkien määrän kasvettua voi-

makkaasti on tullut myös eteen aiheiston pula. Myöskin filatelian suuntautuminen ainakin eräin osin ns. aihefilatelian luonteiseksi, on aiheuttanut sen, että entistä useammin painetaan vanhaa aseistusta käsittelevää aineistoa. Kuvat perustuvat yleensä perusteellisesti tutkittuun materiaaliin, kuten eri sotamuseoiden hallussa olevaan esineistöön.

Kaikki edellä mainitut tekijät ovat yhdessä aiheuttaneet sen tilanteen, että on asehistoriallisesti mahdollista muodostaa mielekäs, kaikki puolustushaarat käsittävä kokoelma. Muinaisten taisteluvälineiden tultua myös aiheistoon, on historiallinen kronologinen järjestys saavutettavissa ainakin pääosassa lajeja.

Erityisen mielenkiintoisen läpileikkauksen aseteknisestä filatelisestä tutkimuksesta saa kun tarkastelee käsituliaseiden ryhmää, varsinkin kivääreitä ja kevyitä konetuliaseita.

Eräs tutkimustulos

Kiväärit ja kevyet konetuliaseet ovat filatelisen aseteknisen tutkimuksen kiitollisia kohteita. Kivääri kookkaana aseena hallitsee yleensä postimerkin kuva-aihetta, tästä johtuen se yleensä myös piirretään ja painetaan nykyaikana riittävän tarkkana ajatellen aseensa luokittelua. Lisäksi kivääri on yhä edelleen tärkein käsituliase eri maiden armeijoissa, joten se myöskin tästä johtuen on eniten käytetty aihe aseteknisesti.

Kokoamalla ja tutkimalla kivääriaiheisia postimerkkejä kautta maailman, voidaan todeta, että lähes kaikki tunnetuimmat kiväärirakenteet ovat saaneet vastineensa filateliassa. Taulukko 1:ssä on koottuna tähänastiset tutkimustulokset havaituista malleista. Jatkamalla tarkastelua II maailmansodan aikaisiin kiväärityyppeihin päädytään taulukko 2:n koonnokseen. Päämallit ovat kummassakin taulukossa samat, erilaisia muunnoksia ei juuri ole löydetty ainakaan postimerkkien pinnoilta. Jotain merkillistä kivääriä on tosin kuvattu esim. eräässä Costa Rican merkissä, asekirjallisuus ei tunne asetta, jossa olisi 5—8 siderengasta 10 cm:n välein. Lienee taiteilijan vapautta. Joissain postimerkeissä taitelija on hahmotanut aseensa piippuosan ja pistimen kiinnitysholkin oikein, mutta käyttänyt sitten sellaisia mittasuhteita näitä piirtäessään, että jos koko ase hahmotettaisiin, tulisi koko luikun pituudeksi noin kuusi metriä.³

Koonnokset antavat myös asekirjojen kanssa yhtäpitävän käsityksen eri kiväärimallien levinneisyydestä. Tässä suhteessa postimerkit muodostavat hyvän tutkimusperustan asehistorian kentälle. Soveltamalla saatuihin havaintoihin kansainvälisen politiikan kuvioita, on postimerkki tässäkin suhteessa hyvä ilmainen. Esimerkiksi tarkastelemalla kroatialaisia merkkejä vuodelta 1943 voi-

daan havaita sotilaiden aseistuksesta suoraan, minkä suurvallon suojeleuksessa maa oli ja myöskin mikä oli asianomaisen emämaan luottamusaste pieneen liittolaiseensa nähden. — Tämä sama havaintosarja on myös tehtävissä nykyisin Varsovan liiton maiden postimerkeistä.

Suustaladattavat kiväärit ovat myös hyvin edustettuina filateelisellä sektorilla. Viime vuosina on monissa maissa julkaistu ko-

Taulukko 1. Yleisimmät kiväärimallit ennen I maailmansotaa

Asejärjestelmä	Kaliiperi	Vuosimalli	Maa	Onko postimerkissä
Lebel	8.00	1886—1893	Ranska	●
Krag-Jørgensen	8.00	1889	Tanska	●
	6.50	1894	Norja	
Mannlicher	8.00	1895	Itävalta	●
	8.00	1888—1890	Bulgaria	
	6.50	1893	Hollanti	
	6.50	1893	Romania	●
Mannlicher-Carcano	6.50	1891	Italia	●
Mosin-Nagant	7.62	1891	Venäjä	●
Mauser	7.90	1898	Saksa	●
	7.65	1890	Turkki	●
	7.65	1889	Belgia	
	7.00	1893	Espanja	●
	7.00	1899	Serbia	
	6.50	1896	Ruotsi	
	6.50	1904	Portugali	●
Schmidt-Rubin	7.50	1889—1908	Sveitsi	●
Lee-Enfield	7.71	1903	Englanti	●
Arisaka	6.50	1905	Japani	
Mauser-Springfield	7.62	1903	USA	
Vetterli	10.4	1867	Sveitsi	
	10.4	1871	Italia	●

Tässä taulukossa tarkoitetaan lähinnä perusjärjestelmiä. Asemalleista on olemassa lukuisia muunnoksia, joista niistäkin löytyy postimerkkiaiheita.

Taulukko 2. II maailmansodan aikaisia kiväärimalleja, jotka on kuvattu postimerkeissä

Asejärjestelmä	Kaliiperi	Vuosimalli	Maa	
Mauser	7.65	1935	Belgia	
	7.65	1890	Turkki	
	7.92	1898—1940	Jugoslavia	
	7.92	1924	Jugoslavia	
	7.92	1898 k	Jugoslavia	
	7.92	1888	Taiwan (Formosa)	
	7.92	1898 b	Saksa	
	7.92	1898 k	Saksa	
	7.92	1943	Saksa	
	7.92	1924	Puola	
	Mosin-Nagant	7.62	1938	Neuvostoliitto
		7.62	1891—30 trk	Neuvostoliitto
		7.62	1910 kar	Neuvostoliitto
7.62		1891	Bulgaria	
7.62		1939	Suomi	
7.62		1910 kar	Bulgaria	
7.62		1891—1930	Puola	
Lee-Enfield	.303	N:o 1/MK III	Egypti	
Mannlicher-Carcano	7.35	1938	Italia	
	6.50	1891—1924	Italia	
	6.50	1891	Italia	
	6.50	Mochetto		
		Ballila	Italia	
	6.50	1904—1914	Kreikka	
Mannlicher	6.50	1893	Romania	
	8.00	1935	Unkari	
	7.92	1898—1940	Unkari	

Taulukossa on vain osa postimerkeissä kuvatuista kivääreistä. Sama ase esiintyy useaan kertaan jonkun maan postimerkeissä esim. NL:n anneissa, tällöin on tilastoitu vain kertaalleen mallin tunnistaminen.

konaisia postimerkkisarjoja, joissa aiheena on asepuke kautta aikojen. Ja asepukeisen taistelijan kädessä, selässä tai jalalla on sitten kyseisen aikakauden käsiase. Useimmat näistä anneista on

tehty niin suurella huolella ja tutkimusten mukaisesti, että kyseisen tuliaseen tunnistaminen ja luokittelu käyvät hyvin päinsä. USA:n 200-vuotisjuhlien yhteydessä julkaistiin nelimerkkinen pienoissarkki, jossa aiheena olevilla sotilailla eri puolustushaaroista oli sama piilukkoinen ase käsissään. Aseen mallia ei tarkoin voinut merkeistä luokitella. Mutta apu tuli sitten Espanjasta. Tuossa maassa julkaistiin USA:n kunniaksi myös sarja 200-vuotismerkkejä, joissa yhdessä oli sama piilukkokivääri, jopa niin perusteellisesti kuvattuna, että se oli luokiteltu valmiiksi ja purettu osiinsa. Kyseessä oli kivääri m 1757.

Tilastoitaessa eniten esiintyneitä kiväärimalleja postimerkkien aiheistosta päädytään Mosin-Nagant'in mallistoon. Etenkin perusmalli 7.62 kiv/1891 on käytetty malli. Tämä johtuu pääasiallisesti Neuvostoliiton vallankumouksen ja sen jälkeisen ajan vaikutuksesta. Toisen maailmansodan jälkeen syntyneissä sosialistisissa maissa on myös julkaistu eri muistopäivinä merkkejä, joiden aiheena on kansanjoukkojen ryntäys Pietarin Talvipalatsia vastaan. Ja joukolla on mukanaan muun taisteluvälineistön ohella »kolmen linjan» kiväärit. Tämä menettely lisää tietysti 7.62 kiv/1891 etumatkaa muihin malleihin nähden.

Tosin tuossa julkaisuvauhdissa sattui virheitäkin tai ainakin ilmiöitä, jotka voidaan katsoa poikkeamiksi tavanomaisuudesta. Esimerkiksi Saksan Demokraattisen tasavallan vallankumousmuistopostimerkissä, jossa sama kansanjoukko ryntäilee kohti

Kivääreitä eri aikakausilta. 1. amerikkalainen kivääri m/1757, 2. ranskalainen kivääri/1886—1893, 3. turkkilainen kivääri/1890, 4. italialainen kivääri/1891, 5. venäläinen kivääri/1891.

Rifles of different periods.

Talvipalatsia, on kohotetun käsivarren varassa kivääri, ei kuitenkaan venäläinen aseiteollisuuden tuote, vaan tyyli puhdas 7.92 kiv/1898 k eli saksalainen Mauser-sotilaskivääri. Kieltämättä näitä aseita kulkeutui myös sotasaaliina venäläisille maailmansodan aikana, mutta poikkeavaa menettelyä se kuitenkin tuon aiheen yhteydessä on.

Mauser-järjestelmän aseet ovat esiintymistäajuudeltaan toisella sijalla. Saksalaisen sotilaskiväärin 7.92 kiv/1898 k:n levinneisyys on todella huomattava, se ilmenee myös filatelian alalla. Vertaamalla asekäsikirjojen ilmoittamaa levinneisyysaluetta filateelisiin havaintoihin, on todettava vain muutaman maan jääneen pois tämän kaltaisesta asekilvasta.

Puoliautomaattikivääreistä ovat parhaiten selvinneet postilaitosten anteihin 7.62 p-autkiv/1940 eli Tokarev sekä amerikkalainen M-1. Tokarev on painettu monen sosialistisen maan postimerkkiin. Itse asehan ei teknisesti koskaan saavuttanut merkittävää asemaa varustuksessa yleisaseena.⁴ Filatelian alalla se sitä vastoin on hyvin menestynyt sekä ilman pistintä että sen kanssa. Tokarevin varjoon jää selvästi neuvostoliittolainen pikakivääri m/27 eli Dektjarev.

Konepistoolit olivat II maailmansodan aikana olennaisia lähi-taisteluseiteitä. Tämä seikka on todettavissa myös filatelian sektorilla. Useissa postimerkeissä komeilee taistelusuinen sotilas kone-

Kivääreitä ja puoliautomaattikivääreitä. 1. saksalainen kivääri/1898 k, 2. amerikkalainen kiv. .30M1903A1, 3. neuvostoliittolainen tark.kiv. /1891—1930, 4. amerikkalainen p-aut.kiv. .30M-1.
Rifles and semi-automatic rifles.

**Taulukko 3. II maailmansodan ja sen jälkeisen ajan konetuli-
aseita, joita on käytetty postimerkkien kuva-aiheina**

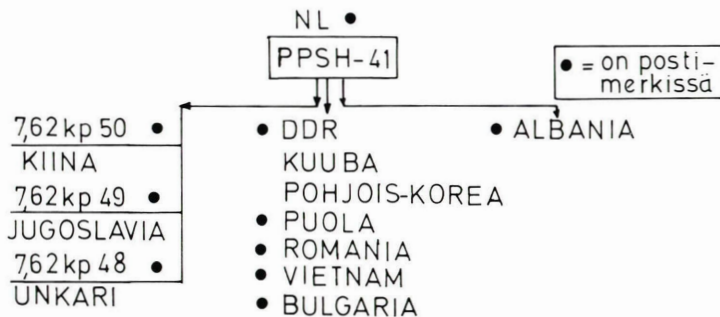
Asejärjestelmä	Kaliiperi	Vuosimalli	Maa	
Puoliautomaattikivääri	7.62	1940	Neuvostoliitto	
	7.62	1940	Puola	
	.30	M-1	USA	
	.30	M-1	Puola	
	.30	M-1 kar	Ranska	
		M-1 kar	Vietnam	
	7.62	1952	Kuuba (Tshek.)	
	7.62	M-14	Vietnam	
	Konepistooli	9.00	3008	Belgia (saks.)
		9.00	1940	Bulgaria
9.00		Steyer-Solothurn	Bulgaria	
9.00		1940	Neuvostoliitto	
9.00		1940	Puola	
.45		M-1	Belgia	
.45		M-1	Ranska	
7.62		1941	Neuvostoliitto*)	
7.62		1940	Neuvostoliitto	
7.62		1943	Neuvostoliitto	
7.62		1949 MAT	Vietnam (Ransk.)	
9.00		M-25	Tshekkoslovakia	
9.00		L2A3	Irak (Br.)	
Rynnäkkökivääri		7.62	1947	Neuvostoliitto*)
	7.62	1960-luvulla AKM	Neuvostoliitto*)	
	7.62	1954	Suomi	
	7.62	1958	Vietnam (Tshek.)	
	7.62	1962 FAL	Kuuba (Belgia)	
	7.62	1953 CETME	Espanja	
	7.62	1962 FAL	Israel	
	7.62	FN	Belgia	
	7.62	1968	Irak (Kiina)	

*) Levinnyt eri muunnoksina liittolaismaihin ja muuallekin asekauppojen mukana. Postimerkeissä runsaasti.

pistooli mahtipontisesti poikittain rinnalla tai ampumavalmiina kainalossa. Joissakin aiheissa paukuttelee vastarintamies konepistoolillaan hylsyjen vain lennellässä. Jälleen lukumääräistilastoa tutkittaessa todetaan neuvostoliittolaisten käyttämän konepistoolin PPSH-41:n olevan eniten painetun ase. Jos vielä lasketaan samaan ryhmään kyseisen ase. sodanjälkeiset monet muunnokset, päästään postimerkkien kohdalla useisiin kymmeneen erillisiin merkkeihin. — Toisena yleisaseena on saksalainen konepistooli 1940, joskaan se ei esiinny yhdessäkään saksalaisen merkin aiheessa vaan lähinnä silloisten liittoutuneiden merkistöissä.

Neuvostoliittolaisen konepistoolin PPSH/1941 muunnoksia. 1. 7.62 kp/1940(PPD), 2. 7.62 kp/1950, 3. 7.62 kp/1948, 4. 7.62 kp/1949.
Different types of the Soviet PPSH/41 sub-machine gun.

ESIMERKKI NL:N KONEPISTOOLIN
7,62 kp 41
LEVINNEISYYDESTÄ

Rynnäkkökivääreistä AK-47 sekä sen parannettu muunnos AKM johtavat omalla alallaan uusia tilastoja, esimerkiksi kaikkien sosialististen maiden merkistöissä on löydettävissä kyseinen rynnäköase. Naton rynnäköaseista vain kaksi on päässyt sille tasolle, että luokittelu olisi mahdollista. (7.62 rk FN)

Päätteenksi

Asetekninen postimerkkeily ei suinkaan pääty edellä esitettyjen lajien tarkasteluun. Kustakin puolustushaarasta ja monesta ase-lajista on nykyisin jo koottavissa varsin mielekäs kokoelma. Kaiken lisäksi kokoelma on muokattavissa ajallisestikin hyvin vuosisatojen saattoon. Nykyisenä aihefilatelian kautena on jo julkaistu muihin tutkimuksiin pohjautuen ihmisten käyttämiä aseita aina kivikaudesta alkaen.⁵

Voidaan perustellusti sanoa, että nykyinen aseaiheinen filatelia silloin kun se käsittelee tämän päivän aseistusta ja asejärjestelmiä, toimii samalla asehistoriallisen tutkimuksen eräänä lähteenä. Koska tähän filateeliseen haaraan solmiutuu myös eräitä propagandistisia tavoitteita sekä kansainvälisen politiikan kuvioita, muodostaa se tältäkin osin elävöittävän täydentäjän aseiden käytön tutkimukselle. Aseen käytön luonne postimerkissä kiinnostanee varmasti myös yhteiskuntatieteilijöitä sekä taiteilijoita. Monet asehistoriallisista merkeistä ovat suorastaan taiteellisia, monet tyylittömiä ja raakoja. Korrelaatio julkaisijan sivistystasoon on kiistaton.

1. Esimerkiksi Romania vuonna 1906 ja Hollanti vuonna 1907.
2. Italia v. 1931, 1932, 1934, 1937, 1938.
3. Egyptiläinen merkki 1967.
4. Wilkinson: Käsiaseet, s. 82.
5. Esim. Kuuballa on varhaisaseistusta käsittelevä merkkianti. Samoin Suomella vuoden 1940 SPR:n sarjassa on hyviä asemalleja.

TUTKIMUSKIRJALLISUUTTA JA AINEISTOA:

Kirjoittajan kokoelmat.

Postimerkkiluettelot Zumstein, Europa 1972 ja 1977.

Sotamuseo-julkaisut I—V.

Josef Alm: »Armens eldhandvapen förr och nu», Stockholm 1953.

Josef Alm: »Blanka vapen och skyddvapen», Stockholm 1932.

Joseph E. Smith: »Small Arms of the World». Vuoden 1973 painos.

Frederick Wilkinson: »Käsiaseet», Otava 1976.

Jane's Books eri vuosilta ja eri puolustushaaroista.

Tykistöä ja panssareita koskevat erikoisteokset.

Toinen maailmansota 1—6.

Purnell's tuottamat kuvastot eri aselajeista.

Siegfried Steuer: »Die Streitkräfte der Nato-länder», München 1956.

Summary

ARMS HISTORY AND STAMP COLLECTING

The combination arms history — stamp collecting is by no means very common. It is, however, perfectly possible to create interesting entities out of the different sectors of arms history by collecting stamps. Through the study of stamps dealing with arms technology which have been published in different countries, it is indeed possible to outline the branches of service. In spite of the fact that many stamps include scrappy or highly stylized presentations of arms or arms systems, it has been possible to compile rifles, submachine guns and machine guns into an almost complete series of main weapon types. The study also reveals the distribution of the arms types, for instance the Mosin—Nagant rifle is displayed in a large number of stamps issued in different countries. The Mauser system comes in second with philatelic offshoots as far as in Africa and Manchukuo.

The sub-machine gun undergoes an interesting development from the Soviet PPSH-41 to the varieties typical of the Warsaw Pact countries. Only slight differences can be observed compared with the basic weapon.

Modern stamp collecting is of great advantage to the scholar of arms history. He cannot only secure questions concerning the distribution of weapons, but he can also, through weapon stamps, discern what lies behind war propaganda.